

Titel: Ting der bliver væk

Temaer: Venskab, at miste en ven, savn, få nye venner
Fag: Dansk
Målgruppe: 0. – 3. kl.

Data om læremidlet:

Bog: Kim Fupz Aakeson og Stian Hole, Gyldendal, 2021

Vejledningen er bygget op om før, under og efter læsningen. Der er fokus på ideer til både dialogisk oplæsning og til selvstændig eller makkerlæsning. Derfor er der lagt op til flere gennemlæsninger af bogen, med forskelligt fokus. Billedsiden er lige så fortællende som teksten, så den arbejdes der også meget med.

Faglig relevans/kompetenceområder

I denne vejledning er der fokus på kompetenceområderne fortolkning og kommunikation og eleverne skal forholde sig til velkendte temaer gennem samtale om litteratur og andre æstetiske tekster. Samtidigt skal de øve sig på kommunikation med andre i grupper og på klassen.

Der er fokus på danskfaglige områder som fortolkning, billedanalyse/forståelse, ordforråd og læse mellem linjerne.

Ideer til undervisningen

Før du læser bogen:

Inden I går i gang med at læse bogen, kan I kigge på for- og bagsiden af bogen.

- Hvad fortæller billedet på forsiden, det på bagsiden og hvordan er de forskellige?

Kig bagefter på indersiden af bogens omslag foran og bagpå. Lad eleverne gå på jagt i tegningerne efter sjove detaljer. Gerne i grupper af 2 eller 3, så de kan få gang i snakken og fantasien. Snak til sidst på klassen om, hvad det sætter i gang af tanker hos eleverne.

- Hvad kan de se på billederne?
- Hvad kommer de til at tænke på?
- Hvad fortæller det om bogen?

Mens du læser bogen:

Her er et forslag til, hvordan du kan strukturere læsningen af bogen. Der lægges op til at eleverne skal være undersøgende på teksten og deres egne oplevelser den. De skal gerne udtrykke deres egne oplevelser og fortolkninger. Det er derfor vigtigt at give mulighed for at alle bliver hørt, i grupper eller på klassen.

Første gennemlæsning

Start med at læse bogen højt for eleverne og lad dem blot lytte og kigge på billederne. Efter oplæsningen kan eleverne fortælle om deres umiddelbare oplevelse af bogen. Snak f.eks. om følgende:

- Var der noget særligt som de lagde mærke til?
- Var der noget som de godt kunne lide i historien?
- Var der noget som de ikke kunne lide?
- Var der noget som de undrede sig over, eller som de synes var mærkeligt?
- Var der noget som de ikke forstod?

Lad evt. eleverne snakke sammen i små grupper, før I tager den fælles snak på klassen.

Anden gennemlæsning

Anden gennemlæsning kan gøres på forskellige måder

- Du kan lade eleverne vælge egne fokuspunkter under gennemlæsningen. Det kan være ud fra deres indtryk eller snakken efter første gennemlæsning.
- Læs en side ad gangen og snak om teksten
- Når I læser en side, kan I fokusere på ord og betydninger, som eleverne ikke kender. Snak om ordene og deres betydning og slå dem evt. op.
- Lad eleverne beskrive deres oplevelse af bogens handling ud fra deres fokuspunkter.
- Lad eleverne tegne, skrive om, fortælle om, eller på en anden måde udtrykke, hvad de lagde mærke til omkring deres fokuspunkter.

Tredje gennemlæsning

Her kan der fokuseres på billederne i bogen. Lad f.eks. eleverne kigge efter:

- Særlige ting eller symboler som bruges i bogen. Det kunne f.eks. være, hvem sidder under farens bord på bogens andet opslag? Hvorfor er Bosse gennemsigtig? Hvilket vejr er der på de forskellige sider?
- Hvilken stemning er der til stede i bogen.
- Tøm billedet med hittegodskontoret for ord. Lad dem finde så mange ord de kan, som beskriver personernes udtryk, handlinger, humør osv. De kan også skrive så mange af de ting ned, som de kender og kan stave til.
- Billedernes historie. Hvilken historie fortæller billederne? Fortæller de samme historie som teksten? Hvilken stemning er billederne med til at skabe i bogen?
- Farverne som bruges og går igen. Hvilke farver bruges og hvilke går ofte igen? Hvad fortæller farverne, og hvordan er de med til at skabe stemning?
- Hvordan der laves bevægelse på billederne?

Elevernes egen læsning

Nu skal eleverne selv læse i bogen. Det kan gøres på forskellige måder alt afhængigt af deres niveau. Her er en række eksempler.

- De kan læse små afsnit af bogen.
- De kan i grupper læse bogen igennem.
- De kan gå på ordjagt, efter ord de kan læse.

- De kan gå på ordjagt efter sjove, lækre, spændende eller svære ord. Øve sig i at læse dem, stave dem og finde ud af hvad de betyder, hvis de ikke ved det.

Efter du har læst bogen:

Her er en række bud på, hvordan du kan arbejde videre med bogens og dens temaer.

- Lad eleverne arbejde med at skabe deres egne collager, fyldt med billeder, som fortæller om bogens handling.
 - Lad dem starte med at vælge et tema eller nogle centrale ting fra handlingen, som de gerne vil vise.
 - Lad dem derefter finde billeder, klippe, klistre, tegne og skabe en collage.
 - De kan også supplere med citater fra bogen, som understreger, det de vil vise.
 - Collagerne kan til sidst præsenteres og udstilles i klassen eller på PLC.
- Lad eleverne skabe små fortællinger, om noget de har mistet.
 - Det kan være personer, legetøj eller andet.
 - De kan selv være med til bestemme hvordan de skal udformes og produceres som tekst, lyd, billeder eller på anden måde.
- Lad eleverne kigge bogens billeder igennem og finde følelser, som de synes passer til hovedpersonens udtryk på de forskellige sider i bogen. De kan også selv vælge tre følelser, som beskriver bogens handling.
- Lad eleverne komme med gode råd til, hvordan man finder en ny ven. De kan samles på tavlen og blive til en guide til, hvordan man kan gøre. De kan også lave en guide til, hvad andre kan gøre for at hjælpe, når nogen mister en ven.
- Lav et bogbillede. Eleverne finder 5 ting, som er med til at beskrive bogens handling eller tema. De arrangerer tingene sammen med bogen og tager et billede af deres opstilling. Billederne hænges op i klassen og eleverne fortæller om deres valg.